

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10719/22

ESE 1

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	7. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 258 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE Kahdeksastoista kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2021 välisenä aikana

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 258 final.

Liite: COM(2022) 258 final

Bryssel 7.6.2022
COM(2022) 258 final

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

**Kahdeksastoista kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o
866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta
1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2021 välisenä aikana**

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

Kahdeksastoista kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta

1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2021 välisenä aikana

Vuoden 2003 liittymisasiakirjan pöytäkirjassa nro 10 olevan 2 artiklan mukaisesta järjestelystä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 866/2004¹, jäljempänä 'vihreää linjaa koskeva asetus', tuli voimaan 1. toukokuuta 2004. Siinä määritellään ehdot, joiden mukaisesti EU:n lainsäädäntöä sovelletaan henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen liikkumiseen Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvien ja sen hallintaan kuulumattomien alueiden välisen linjan yli. Kyseisten sääntöjen tehokkuuden varmistamiseksi niiden soveltaminen on ulotettu koskemaan näiden alueiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan itäisen tukikohta-alueen, jäljempänä 'itäinen tukikohta-alue', väliin jäävää raja-alueita.²

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2021 välisen ajanjakson.

Kypros kärsi raportointijakson aikana edelleen covid-19-pandemiasta.

Komissio jatkoi vuonna 2021 rakentavaa vuoropuhelua asetuksen täytäntöönpanosta Kyproksen tasavallan viranomaisten, tukikohta-alueen hallinnon ja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin kanssa.

1. HENKILÖIDEN LINJANYLITYS

1.1 Ylitykset hyväksytyissä ylityspaikoissa

Asetus muodostaa oikeudellisen kehyksen kyproslaisten, muiden EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten ja kolmansien maiden kansalaisten liikkumiselle vihreän linjan, jäljempänä 'linja', yli hyväksytyissä ylityspaikoissa. Sekä kyproksenkreikkalaisten että kyproksenturkkilaisten linjanylitykset lisääntyivät vuonna 2021 edellisvuodesta.

Kyproksen tasavallan poliisilta, jäljempänä 'CYPOL', saatujen tietojen mukaan raportointijakson aikana 695 702 kyproksenkreikkalaista henkilöä (edellisenä vuonna 397 717 henkilöä) ja 233 950 kyproksenkreikkalaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 176 769 ajoneuvoa) ylitti linjan Kyproksen tasavallan hallinnassa olevilta alueilta hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomille alueille. Samana ajanjaksona 513 291 kyproksenturkkilaista henkilöä (edellisenä vuonna 382 370 henkilöä) ja 423 846 kyproksenturkkilaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 225 735 ajoneuvoa) ylitti linjan

---

¹ EUVL L 161, 30.4.2004, s. 128. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 15 päivänä heinäkuuta 2013 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 685/2013 (EUVL L 196, 19.7.2013, s. 1).

² Ks. vihreää linjaa koskevan asetuksen johdanto-osan 3 kappale.

Kyproksen tasavallan tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilta alueilta hallituksen hallinnassa oleville alueille.³

Myös muiden EU:n kansalaisten kuin kyproslaisten sekä kolmansien maiden kansalaisten linjanylitykset lisääntyivät. Muut EU:n kansalaiset kuin kyproslaiset sekä kolmansien maiden kansalaiset ylittivät linjan raportointijaksolla 371 910 kertaa (edellisenä vuonna 106 624 kertaa).

Edellä mainitut CYPOLin toimittamat luvut eivät kuitenkaan sisällä tietoja Kyproksen pohjoisosasta tulleista henkilöistä ja ajoneuvoista, jotka ylittivät linjan Yhdistyneen kuningaskunnan itäisen tukikohta-alueen hallinnon alaisuuteen kuuluvissa Pergamosin ja Strovilian ylityspaikoissa. Itäisen tukikohta-alueen toimittamien tietojen mukaan 200 625 kyproksenkreikkalaista henkilöä (edellisenä vuonna 90 955 henkilöä) ja 119 527 kyproksenkreikkalaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 53 604 ajoneuvoa) ylitti linjan Kyproksen pohjoisosaan. Samana ajanjaksona 300 643 kyproksenturkkilaista henkilöä (edellisenä vuonna 236 346 henkilöä) ja 197 106 kyproksenturkkilaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 155 955 ajoneuvoa) ylitti linjan toiseen suuntaan. Lisäksi 228 950 EU:n kansalaista (lukuun ottamatta kyproslaisia) sekä kolmansien maiden kansalaista ylitti linjan molempiin suuntiin.

Ylityspaikoissa työskentelevän CYPOLin henkilöstön määrä vuonna 2021 oli 89, kun se vuonna 2020 oli 76.

Kyproksen turkkilaisyhteisön keräämien tietojen mukaan sekä kyproksenkreikkalaisten henkilöiden (1 013 778 henkilöä) että kyproksenkreikkalaisten ajoneuvojen (581 836 ajoneuvoa) ylitykset hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan lisääntyivät vuonna 2021 (edellisenä vuonna henkilöiden ylityksiä oli 495 448 ja ajoneuvojen 278 338). Tiedoista käy ilmi, että linjan toiseen suuntaan ylittäneiden kyproksenturkkilaisten henkilöiden (893 014 henkilöä) ja ajoneuvojen (479 474 ajoneuvoa) määrät lisääntyivät niin ikään (edellisenä vuonna henkilöitä oli 685 671 ja ajoneuvoja 361 363). Toimitettujen tilastojen mukaan 532 243 EU:n kansalaista (pois lukien kyproslaiset) ja kolmansien maiden kansalaista ylitti linjan hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan (edellisenä vuonna 335 934 henkilöä).

Ylitysten lisääntymisen arveltiin johtuvan sekä asteittaisesta paluusta tavanomaiseen arkeen ensimmäisen pandemiavuoden jälkeen että kaikkien ylityspaikkojen avaamisesta uudelleen vuoden aikana. Lisäksi todettiin, että euron suotuisa vaihtokurssi suhteessa Turkin liiraan kannusti kyproksenkreikkalaisia ylittämään linjan ja tekemään henkilökohtaisia ostoksiaan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilla alueilla. Toisaalta todettiin myös, että ylityspaikoilla vaadittiin esittämään todistus covid-19-tautia vastaan otetusta rokotteesta, taudin sairastamisesta tai negatiivisesta testituloksesta, mikä esti monia ylittämästä vihreää linjaa.

---

³ Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät tilastoi kyproksenkreikkalaisten paluuta hallituksen hallinnassa oleville alueille eivätkä kyproksenturkkilaisten paluuta Kyproksen pohjoisosaan.

Raportointijakson alussa eräät ylityspaikat olivat edelleen väliaikaisesti suljettuina. Ledrakadun ylityspaikka oli suljettu väliaikaisesti Kyproksen tasavallan ministerineuvoston 29. helmikuuta 2020 tekemällä päätöksellä. Kyproksenturkkilaiset sulki väliaikaisesti Lefka-Aplikin, Deryneian ja Kato Pyrgos-Karavostasin ylityspaikat. Kaikki vielä suljettuina olleet ylityspaikat avattiin uudelleen 4. kesäkuuta 2021 Kyproksen kahden johtajan 2. kesäkuuta 2021 YK:n välityksellä antaman ilmoituksen jälkeen.

Koska covid-19-pandemia jatkui edelleen, vihreän linjan ylittäneet henkilöt joutuivat raportointijakson aikana esittämään tarkastusta varten terveydentilaansa koskevia asiakirjoja, kuten rokotustodistuksen tai covid-19-testin tuloksen. Nämä vaatimukset muuttuivat vuoden mittaan pandemiatilanteen kehityksen mukaan. Kahden yhteisön terveysasioita käsittelevä tekninen komitea antoi vaatimusten yhdenmukaistamiseksi useita lausuntoja, jotka Kyproksen tasavalta ja Kyproksen turkkilaisyhteisö ottivat huomioon ylityspaikkoihin liittyvien toimenpiteiden hyväksymisen yhteydessä välttääkseen yksipuolisia toimia.

Useilla ylityspaikoilla ilmoitettiin olleen pitkiä jonoja, koska niillä oli henkilöllisyysasiakirjojen lisäksi tarkastettava covid-19-tautiin liittyviä asiakirjoja.

Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät päästä EU:n kansalaisia kuljettavia kyproksenturkkilaisia linja-autoja hallituksen hallinnassa oleville alueille, koska niillä ei ole Kyproksen tasavallan myöntämiä, kaikilta osin EU:n säännösten mukaisia asiakirjoja.

Molempien yhteisöjen uskonnonharjoitusta helpotettiin edelleen Kyproksella olevien YK:n valvontajoukkojen (UNFICYP) tuella.

1.2 Laiton muuttoliike linjan yli ja turvapaikanhakijat

CYPOLin luvuista vuodelta 2021 ilmenee, että linjan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilta alueilta hallituksen hallinnassa oleville alueille laittomasti ylittäneiden määrä kasvoi. Vuonna 2021 linjan ylitti 9 812 laitonta tulijaa, kun vastaavat luvut vuosina 2020, 2019 ja 2018 olivat 857, 409 ja 451. Laittomien tulijoiden yleisimmät lähtömaat olivat Syyria (2 274 tulijaa), Nigeria (1 445), Kongon demokraattinen tasavalta (1 202), Pakistan (838) ja Kamerun (765). Laiton maahantulo on edelleen vakava huolenaihe Kyproksen tasavallan viranomaisille.

Näistä 9 812 laittomasta tulijasta 87 prosenttia (edellisenä vuonna 81,5 prosenttia) haki kansainvälistä suojelua Kyproksen tasavallassa. Turvapaikanhakijoiden yleisin lähtömaa oli Syyria (1 902 hakemusta).

CYPOL on tunnistanut tulijoita samojen kriteerien perusteella kuin aikaisempinakin vuosina eli lähinnä kyseisten tulijoiden matka-asiakirjoihin sisältyvien tietojen ja heidän omien lausuntojensa perusteella. Arvion perusteella lähes kaikki tulijat, jotka linjan laittoman ylityksen jälkeen oli otettu kiinni hallituksen hallinnassa olevilla alueilla, olivat aiemmin saapuneet Kyproksen pohjoisosaan Turkin alueelta.

Kyproksen turkkilaisyhteisö ilmoitti, että Kyproksen pohjoisosassa on jatkettu toimia laittoman muuttoliikkeen estämiseksi. Vuonna 2021 estettiin 3 508 henkilön⁴ pääsy Kyproksen hallituksen hallintaan kuulumattomille alueille ja 1 325 Kyproksen pohjoisosassa kiinni otettua henkilöä⁵ karkotettiin.

Molempien yhteisöjen edustajat tapasivat säännöllisesti YK:n alaisessa rikosasioita käsittelevässä teknisessä komiteassa. Yhteisöt käyttivät edelleen komitean jatkeeksi perustettua yhteistä viestintätoimistoa (Joint Communications Room), joka tarjoaa foorumin rikosasioita koskevalle tietojenvaihdolle.

CYPOL on kuvannut yhteistyötä muiden Kyproksen tasavallan hallintoyksikköjen ja itäisen tukikohta-alueen hallinnon kanssa erittäin hyväksi.

Itäinen tukikohta-alue

Itäisen tukikohta-alueen viranomaiset sovelsivat raportointijakson aikana edelleen Kyproksen tasavallan asettamia terveysvaatimuksia vastaavia vaatimuksia.

Laiton muuttoliike Kyproksen hallituksen hallintaan kuulumattomilta alueilta itäisen tukikohta-alueen kautta on lisääntynyt. Vuonna 2021 otettiin kiinni 165 linjan laittomasti ylittänyttä henkilöä.⁶ Linjanylitys evättiin 2 488 henkilöltä, ja suurimpana ryhmänä (559 henkilöä) olivat Venäjän kansalaiset. Itäisen tukikohta-alueen viranomaiset epäivät vihreän linjan ylityksen Kyproksen pohjoisosan kautta saapuneilta ulkomaalaisilta Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvia tukikohta-alueita Kyproksessa koskevan pöytäkirjan asiaankuuluvien määräysten mukaisesti.⁷ Kyseiset henkilöt ohjattiin itäisen tukikohta-alueen ulkopuolella sijaitseviin ylityspaikkoihin maahantulon käsittelemiseksi Kyproksen tasavallan asiassa soveltamien vaatimusten mukaisesti.

Tukikohta-alueen virkamiehet pitävät yhteistyötään Kyproksen tasavallan kanssa edelleen erinomaisena.

Ylityspaikkojen ulkopuolella tukikohta-alueen poliisi suoritti riskeihin ja tiedusteluun perustuvaa partiointia laittoman maahantulon torjumiseksi. Tätä partiointia täydennettiin tukikohta-alueen tullin ja sotilashenkilöstön suorittamalla partioinnilla. Raportointijakson

---

⁴ Eri maiden kansalaisten määrä: Turkki 635, Nigeria 488, Somalia 413, Kongo 226, Pakistan 171 ja muut 1 575.

⁵ Eri maiden kansalaisten määrä: Syyria: 610, Turkki 225, Nigeria 130, Pakistan 70, Bangladesh 43 ja muut 245.

⁶ Itäisellä tukikohta-alueella pysäytetyistä 165 laittomasta tulijasta 154 haki turvapaikkaa, ja heidät luovutettiin Kyproksen tasavallan viranomaisille. Heidät on lisätty niiden henkilöiden kokonaismäärään, jotka ovat ylittäneet linjan laittomasti ja joiden kansalaisuudet esitetään liitteessä olevassa taulukossa VII.

⁷ Kolmansien maiden kansalaiset (muut kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset) saavat ylittää linjan ainoastaan, jos he harjoittavat puolustukseen liittyvää toimintaa tai ovat kyseistä toimintaa harjoittavan henkilön perheenjäseniä.

aikana otettiin käyttöön drooneja vihreän linjan valvontaa varten sekä hankittiin ja otettiin käyttöön kaksi lämpökameralla varustettua ajoneuvoa ja kaksi valonheittimellä varustettua ajoneuvoa.

Paikallisilla asukkailla ja maanviljelijöillä on Pergamosin kylässä ja sen läheisyydessä neljä luvattonta ylityspaikkaa, joita on erityisen vaikea valvoa. Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, nämä luvattomat ylityspaikat ovat edelleen ongelma, johon olisi löydettävä ratkaisu Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvia tukikohta-alueita Kyproksessa koskevan pöytäkirjan 7 artiklan mukaisesti. Tukikohta-alueen viranomaiset tekivät raportointijakson aikana ennalta suunnittelemattomia tarkastuksia näille ylityspaikoille johtavia teitä käyttäneille henkilöille.

2. TAVAROIDEN LINJANYLITYS

2.1 Kaupan arvo

Vihreää linjaa koskevan komission asetuksen 4 artiklan mukaisesti tavaroita voidaan tuoda Kyproksen tasavallan hallituksen hallintaan kuulumattomilta alueilta hallituksen hallintaan kuuluville alueille, jos ne ovat 4 artiklassa vahvistettujen vaatimusten⁸ mukaisia ja jos niiden mukana on Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin antama saateasiakirja. Kyproksen turkkilainen kauppakamari ja Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat komission asetuksen (EY) N:o 1480/2004⁹ 8 artiklan mukaisesti ilmoittaneet kuukausittain niiden tavaroiden lajin, määrän ja arvon, joille oli annettu saateasiakirjat.

Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin toimittamien tilastotietojen mukaan niiden tavaroiden kokonaisarvo, joille oli annettu saateasiakirjat, oli 6 836 060 euroa (edellisenä vuonna 4 974 335 euroa). Niiden tavaroiden kokonaisarvo, joille oli annettu saateasiakirjat, oli näin ollen 37 prosenttia suurempi kuin vuonna 2020.

Kyproksen tasavallan toimittamien tilastotietojen mukaan linjan tosiasiallisesti ylittäneiden, saateasiakirjoilla varustettujen tavaroiden yhteenlaskettu kauppa-arvo kasvoi 31 prosenttia 6 151 022 euroon (edellisenä vuonna 4 693 898 euroa).

Vaikka kauppa hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan ei kuulu vihreää linjaa koskevan asetuksen soveltamisalaan, todettakoon kuitenkin, että sen arvo laski Kyproksen kauppa- ja teollisuuskamarin lukujen mukaan vuosien 2020 ja 2021 välillä noin 39 prosenttia 694 281 eurosta 420 253 euroon. Hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan suuntautuneen kaupan arvo oli 6,8 prosenttia vastakkaiseen suuntaan tapahtuneen kaupan arvosta (14,8 prosenttia vuonna 2020).

---

⁸ Asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että tavarat on hankittu kokonaan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilla alueilla tai niille on suoritettu tähän tarkoitukseen varustetussa yrityksessä viimeinen merkittävä ja taloudellisesti perusteltu valmistus tai käsittely Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilla alueilla.

⁹ Komission asetus (EY) N:o 1480/2004, annettu 10 päivänä elokuuta 2004 (EUVL L 272, 20.8.2004, s. 3).

Kyproksen turkkilaisyhteisö sovelsi kaupassa edelleen vihreää linjaa koskevassa asetuksessa säädettyjä rajoituksia vastaavaa järjestelmää. Kyproksenturkkilaiset sidosryhmät ilmoittivat tärkeimmäksi syyksi tähän paikallisen yritystoiminnan suojelun. Lisäksi kaupankäyntiä hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan voidaan harjoittaa vasta sen jälkeen, kun tuontilupa on myönnetty. Tätä järjestelmää ei kuitenkaan aina sovelleta yhdenmukaisesti.

2.2 Tavaralajit

Kaupankäynnin kohteena olleet tuotteet olivat vuonna 2021 yleisesti ottaen samoja kuin aikaisemmin. Kauppaa käytiin eniten rakennusmateriaaleilla ja seuraavaksi eniten muovituotteilla, huonekaluilla ja tuoreella kalalla.¹⁰

Kauppaa käytiin myös uusilla tuotteilla, kuten solupolystyreenilevyillä, teräs- ja alumiiniprofiileilla ja -tangoilla ja teräsovilla.

2.3 Sääntöjenvastaisuudet

Kyproksen tasavalta saattoi komission tietoon raportointijakson ajalta kaksi erityistä sääntöjenvastaisuustapausta.

Niistä ensimmäinen koski porkkanaerää, josta otettuja näytteitä testattiin Kyproksen valtion yleislaboratoriossa. Testeissä havaittiin sallitun raja-arvon ylittäviä määriä torjunta-aineena käytettävien linuronin ja triadimenolin jäämiä. Komissio ilmoitti asiasta Kyproksen turkkilaiselle kauppakamarille, joka kehotti tuottajaa ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin, jotta varmistetaan, että asiaankuuluvia sääntöjä sekä terveys- ja turvallisuusvaatimuksia noudatetaan kaikilta osin.

Toinen tapaus koski oliivierää, josta otettuja näytteitä testattiin samoin Kyproksen valtion yleislaboratoriossa. Testeissä havaittiin sallitun raja-arvon ylittäviä määriä torjunta-aineena käytettävän sypermetriinin jäämiä. Komissio ilmoitti asiasta Kyproksen turkkilaiselle kauppakamarille.

2.4 Tavaroiden liikkumista koskevat esteet ja vaikeudet

Linjan ylittävän kaupan esteitä on edelleen, mikä on komission ja kyproksenturkkilaisten toimijoiden mukaan syy kaupan nykyiseen vähyyteen.

Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu¹¹, kysymystä kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen ylityksistä hallituksen hallinnassa oleville alueille ei ole edelleenkaan ratkaistu. Toistaiseksi tilanne on siis se, etteivät yli 7,5 tonnia painavat kyproksenturkkilaiset hyötyajoneuvot voi ylittää linjaa, jos niillä ei ole Kyproksen tasavallan myöntämiä, kaikilta osin EU:n säännösten mukaisia asiakirjoja. Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle ottaneensa käyttöön määräyksiä, joiden avulla kyproksenturkkilaisten

---

¹⁰ Liite, taulukko IV.

¹¹ Ks. esim. yhdeksäs, kymmenes, yhdestoista, kahdestoista, kolmastoista, neljästoista, viidestoista, kuudestoista ja seitsemästoista kertomus neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta.

on helpompi saada katsastustodistus ja ammattikuljettajan ajokortti. Asian ratkaiseminen lisäisi merkittävästi kaupan määrää, koska se helpottaisi tavaroiden kuljetusta. Lisäksi se vahvistaisi talouden toimijoiden välisiä yhteyksiä Kyproksessa ja lisäisi näin merkittäväällä tavalla yhteisöjen välistä luottamusta. Komissio jatkaa yhteistyötä Kyproksen tasavallan viranomaisten ja Kyproksen turkkilaisyhteisön kanssa, jotta asiaan saataisiin ratkaisu.

Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät salli jalostettujen elintarvikkeiden tai elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvien materiaalien tuomista linjan yli terveystarvomaisten ilmaistua huolensa Kyproksen pohjoisosassa käytetystä tuotantomenetelmästä. Komissio on vahvistanut Kyproksen tasavallalle, että näiden tuotteiden kuljettaminen vihreän linjan yli on sovellettavan lainsäädännön nojalla sallittua. Vaikka Kyproksen tasavallan viranomaiset voivat vihreää linjaa koskevan asetuksen mukaisesti ottaa ylityspaikoissa tuotteista näytteitä ja analysoida ne, niiden ei tulisi estää kaikkien jalostettujen elintarvikkeiden linjanylitystä. Komissio pitää valitettavana, että raportointijaksolla ei ole edistytty tämän ongelman ratkaisemisessa. Komissio on edelleen huolestunut jalostettuja elintarvikkeita koskevasta ongelmasta, ja se aikoo jatkaa asian käsittelyä Kyproksen tasavallan viranomaisten kanssa.

Edellisten vuosien tapaan kyproksenturkkilaiset elinkeinonharjoittajat ovat raportoineet vaikeuksista saada tuotteitaan kauppohen valikoimiin ja mainostaa tuotteitaan ja palvelujaan hallituksen hallintaan kuuluvilla alueilla. Tämä estää kauppaa. Elinkeinonharjoittajat ovat raportoineet edelleen myös, ettei kyproksenturkkilaisilla tuotteilla ole kysyntää kyproksenkreikkalaisten kuluttajien keskuudessa. Lisäksi mainittiin, että molempien yhteisöjen elinkeinonharjoittajat kohtaavat useita hallinnollisia ongelmia yrittäessään solmia liikesuhteita toiseen yhteisöön. Esimerkiksi vihreän linjan yli kauppaa käyville kyproksenturkkilaisilla on vaikeuksia avata tiliä pankeissa, jotka sijaitsevat hallituksen hallinnassa olevilla alueilla.

2.5 Tavaroiden salakuljetus

Tavaroiden salakuljetus jatkui edelleen, mikä johtuu laittomien linjanylitysten valvonnan vaikeudesta.

Vuonna 2021 Kyproksen tasavallan viranomaiset suorittivat 1 518 takavarikkoa, eli 207 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna, jolloin vastaava luku oli 494. Maatalous-, eläin- ja maitotuotteiden salakuljetus lisääntyi. Kyproksen tasavallan vihreällä linjalla takavarikoimien savukkeiden ja itsekkärittävissä savukkeissa käytettävän tupakan määrät kasvoivat merkittävästi: savukkeita takavarikoitiin 246 460 kappaletta ja kääretupakkaa 165 160 grammaa (edellisellä vuonna 78 620 savuketta ja 103 135 grammaa kääretupakkaa). Lisäksi takavarikoitiin 55 470 sähkösavukepatruunaa ja 79 025 grammaa vesipiipputupakkaa. Muita takavarikoituja tavaroita olivat muun muassa alkoholi, autot, polttoaine, teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavat tavarat, lääkkeet ja torjunta-aineet. Neljä salakuljetustapausta vietiin tuomioistuimeen. Pienten savukemäärien salakuljetusta koskevissa tapauksissa määrättiin yleensä hallinnollinen seuraamus ja takavarikoitujen tuotteiden menetys.

Vuonna 2021 myös itäisen tukikohta-alueen viranomaiset takavarikoivat salakuljetettuja tavaroita itäisellä tukikohta-alueella huomattavasti aiempaa enemmän: takavarikkoja tehtiin 516, kun vuonna 2020 niitä tehtiin 138.

Puskurivyöhykkeellä sijaitsevan Pylan kylän kyproksenturkkilaisen väestön perinteisten tavarahankintojen osalta (vihreää linjaa koskevan asetuksen 4 artiklan 10 kohta) itäisen tukikohta-alueen hallinto valvoi muun muassa rakennusmateriaalien, kalan ja savukkeiden määriä ja tilastoi ne.

2.6 Kaupan helpottaminen

Komissio pyrki edelleen löytämään keinoja linjan ylittävän kaupan lisäämiseksi.

Komissio keskusteli raportointijakson aikana Kyproksen tasavallan viranomaisten kanssa. Lisäksi komissio kävi Halloumi/Hellim-juustoa koskevia keskusteluja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin kanssa.

Komissio antoi 12. huhtikuuta 2021 kaksi säädöstä, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön Halloumi/Hellim-juustoa koskevasta väliaikaisesta ratkaisusta saavutettu yhteisymmärrys. Siihen päästiin puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin johdolla hänen vieraillessaan Kyproksella 16. heinäkuuta 2015. Ratkaisua sovelletaan, kunnes Kyproksen jälleenyhdistyminen on toteutunut. Kyseiset säädökset ovat komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/591 nimen lisäämisestä rekisteröityjen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteriin (”Χαλλούμι” (Halloumi) / ”Hellim” (SAN)) sekä komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/586 tiettyjen eläintuotteiden liikkumista Kyproksen saarella koskevien kieltojen poistamisesta neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 puitteissa ja edellytysten vahvistamisesta kyseisten tuotteiden liikkuvuudelle tehdyn päätöksen 2007/330/EY muuttamisesta nimen ”Χαλλούμι” (Halloumi) / ”Hellim” (SAN) osalta.

Eräät kyproksenturkkilaiset tuoreen kalan toimittajat ilmoittivat edelleen vaikeuksista noudattaa tuoreen kalan eläinlääkinnällisten tarkastusten määräaikoja Agios Dhometiosin ylityspaikassa.

Komissio kannustaa talouden toimijoita hyödyntämään liiketoimintamahdollisuuksia ja suhtautuu myönteisesti Kyproksen kauppaja- ja teollisuuskamarin ja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin toteuttamiin toimiin.

Komissio pyrki vuonna 2021 edelleen tukemaan vihreän linjan ylittävää kauppaa käyttämällä apunaan EU:n jäsenvaltioiden asiantuntijoita teknisen avun ohjelman (TAIEX) puitteissa niiden valtuuksien mukaisesti, joista on säädetty vihreää linjaa koskevassa asetuksessa. TAIEX-asiantuntijat tekivät säännöllisiä kasvinterveystarkastuksia perunoille ja sitruhedelmille, ottivat hunajanäytteitä analysoitavaksi ja laativat ajantasaisen luettelon kalastusaluksista, joiden saaliilla voidaan käydä kauppaa vihreän linjan yli.

2.7 Unionin tavarat, jotka tuodaan takaisin Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluville alueille sen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta

Kyproksen tasavallan viranomaiset ilmoittivat, että 1 741 tavaraa tuotiin takaisin hallituksen hallinnassa oleville alueille sen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta.

3. PÄÄTELMÄT

Vuonna 2021 kaikki vihreän linjan ylityspaikat avattiin uudelleen, joskin linjan ylittävät henkilöt joutuivat esittämään erilaisia covid-19-tautiin liittyviä asiakirjoja, kuten rokotustodistuksen tai testituloksen. Henkilöiden linjanylitykset lisääntyivät huomattavasti, eivät kuitenkaan pandemiaa edeltävälle tasolle.

Linjan laittomasti ylittäneiden henkilöiden määrä kasvoi vuonna 2021 ennätysellisen suureksi. Laiton maahantulo on edelleen vakava huolenaihe Kyproksen tasavallalle.

Vuonna 2021 linjan yli käydyn kaupan arvo kasvoi 31 prosenttia 4 693 898 eurosta 6 151 022 euroon. Niiden tavaroiden arvo, joille oli annettu saateasiakirjat, kasvoi 37 prosenttia 4 974 335 eurosta 6 836 060 euroon. Kauppaa käytiin eniten rakennusmateriaaleilla ja seuraavaksi eniten muovituotteilla, huonekaluilla ja tuoreella kalalla.

Kyproksen kauppa- ja teollisuuskamari ja Kyproksen turkkilainen kauppakamari jatkoivat yhteistyötä, jonka tarkoituksena on tuottaa taloudellista hyötyä molemmille yhteisöille.

Tietyt kaupan esteet pysyivät ennallaan. Kyproksen tasavalta ei edelleenkään salli yli 7,5 tonnia painavien kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen linjanylitystä. Vastaavasti Kyproksen tasavalta ei edelleenkään salli jalostettujen elintarvikkeiden tai elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvien materiaalien tuomista linjan yli terveysturvallisuuden ilmaistua huolensa Kyproksen pohjoisosassa käytetystä tuotantomenetelmästä. Komissio on vahvistanut Kyproksen tasavallalle, että näiden tuotteiden kuljettaminen vihreän linjan yli on sovellettavan lainsäädännön nojalla sallittua. Komissio pitää valitettavana, ettei raportointijaksolla edistytty näiden ongelmien ratkaisemisessa. Komissio on edelleen huolestunut vihreää linjaa koskevan asetuksen asianmukaisesta täytäntöönpanosta jalostettujen elintarvikkeiden osalta, ja se aikoo jatkaa näiden ongelmien käsittelyä Kyproksen tasavallan viranomaisten kanssa.

Vaikka vihreää linjaa koskeva asetus on edelleen hyvä lähtökohta henkilöiden ja tavaroiden siirtymiselle alueille/alueilta, jotka ovat Kyproksen tasavallan hallituksen hallinnassa, komissio on kaiken kaikkiaan edelleen huolestunut kaupan vähäisyydestä. Komissio katsoo, että tässä kertomuksessa mainittujen kaupan esteiden poistaminen lisäisi vihreän linjan ylittävää kauppaa. Komissio toivoo, että kauppakamareiden työ Kyproksen kreikkalais- ja turkkilaisyhteisön liike-elämän toimijoiden välisten yhteyksien lisäämiseksi johtaa taloudellisten siteiden vahvistumiseen.

Tässä tilanteessa komissio luottaa edelleen siihen, että Kyproksen tasavalta ja tukikohta-alue tekevät hyvää yhteistyötä varmistaakseen neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 tosiasiallisen täytäntöönpanon, jota komissio seuraa vastakin.